

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2009:18 av Tove Sander m.fl. (S) om personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård

Föredragande landstingsråd: Stig Nyman

Ärendet

Motionärerna föreslår att behovet av hälso- och sjukvård för personer med utvecklingsstörning kartläggs.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

I 2010 års budget finns ett uppdrag att kartlägga antalet personer i Stockholms läns landsting som har en medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning och deras behov av rehabilitering. I detta uppdrag ingår även att belysa eventuella mörkertal. En konsult har därför under perioden 2010-09--2011-05 arbetat med kartläggningen kring antal personer med funktionsnedsättning och om deras behov av habilitering är tillgodosett.

En kartläggning av läkarstödet till habiliteringen är genomförd. Utredningens huvudförslag var att säkra uppdragets utförande i berörda vårdgivares avtal from 2012. Det kommer i huvudsak innebära att fokus på frågan kommer hanteras i anslutning till uppföljning av hur barnkliniker, husläkarmottagningar, barn och vuxenpsykiatri genomför läkarstödet under 2012. En avstämning kommer även att göras med Habilitering & Hälsa om hur de uppfattar att läkarstödet har förbättrats.

Bilagor

- 1 Motion 2009:18
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 2010-03-29
- 3 Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande 2010-03-23
- 4 MP-ledamotens särskilda uttalande i hälso- och sjukvårdsnämnden 2010-03-23

LS 0906-0522

Sedan 2010 finns det ett regionalt vårdprogram för barn, ungdomar och vuxna med ADHD, lindrig utvecklingsstörning och autismspektrumstörning. Vårdprogrammet innehåller riktlinjer för vård och behandling av personer med olika diagnoser.

Alla lokaler där husläkarverksamhet bedrivs bör vara anpassade så att de kan ta emot patienter med olika typer av funktionsnedsättning.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 2 september 2011.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 20 september 2011.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till S-, MP- och V-ledamöternas förslag.

S-, MP- och V-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* bifalla motionens andra och tredje att-satser.”

Ärendet och dess beredning

Tove Sander m.fl. (S) har i en motion (bilaga), väckt den 9 juni 2009, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att kartlägga hur behov och eventuella mörkertal av habilitering ser ut bland barn och vuxna med utvecklingsstörning, *att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att varje person med utvecklingsstörning har tillgång till en allmänläkare som innehar specifika kunskaper om utvecklingsstörning, *att* i denne läkares uppdrag ska ingå regelbundna hälsokontroller i enlighet med internationella rekommendationer, översyn av läkemedel samt att vid behov konsultera annan specialistkompetens.

Yttrande har inhämtats från hälso- och sjukvårdsnämnden

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtandet den 29 mars 2010 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 23 mars 2010 beslutat *att* som yttrande överlämna förvaltningens förslag (bilaga).

S- och V-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag *att* bifalla motionen.

MP-ledamoten antecknade särskilt uttalande (bilaga).

LS 0906-0522

Bilaga 1

Motion 2009:18

Nyligen har det i en fokusrapport från det medicinska programarbetet konstaterats att barn och vuxna personer med utvecklingsstörning inte erbjuds en god och värdig hälso- och sjukvård inom SLL. Efter införandet av vårdval Stockholm har sannolikt situationen för dessa patienter förvärrats.

WHO uppskattar att förekomsten av utvecklingsstörning bland befolkningen i världen uppgår till 1-3 procent av befolkningen. Beroende på att en annan definition används i Sverige uppskattas förekomsten till att uppgå till 0,3 procent. Men systematisk och befolkningsbaserad dokumentation på området saknas. För Stockholms läns del vet vi dock att habiliteringen i SLL har få brukare per 1000 invånare jämfört med andra landsting. Specialistsakkunniga läkare har exempelvis vad gäller funktionshindrade barn konstaterat att det är 35-40 procent färre brukare i åldrarna 0-17 år inom Handikapp & Habilitering än riksgenomsnittet. Mot bakgrund av dessa antaganden finns sannolikt alltså ett stort mörkertal av personer med utvecklingsstörning som inte har kontakt med habiliteringen inom SLL.

Vårdval Stockholms uppdrag och ersättningsmodell gynnar inte patienter med sammansatta och komplicerade vårdbehov. Utvecklingsstörda särskilda behov av till exempel längre undersökningstid, tillgängliga och anpassade lokaler har små möjligheter att tillgodoses.

Personer med utvecklingsstörning har dessutom särskilda medicinska behov. Med många funktionsnedsättningar följer ofta en särskild sjuklighet såsom exempelvis hjärtfel vid Downs syndrom. Vidare löper personer med utvecklingsstörning större risk än andra för att insjukna i psykiska sjukdomar. Ett mycket stort antal vuxna personer med utvecklingsstörning står också på psykofarmaka under långa tider utan säker indikation och utan adekvat uppföljning. Fokusrapporten har därför gett förslag om att det bör säkerställas att både barn och vuxna personer med utvecklingsstörning får tillgång till allmänläkare utifrån deras särskilda behov.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att kartlägga hur behov och eventuella mörkertal av habilitering ser ut bland barn och vuxna med utvecklingsstörning

att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att säkerställa att varje person med utvecklingsstörning har tillgång till en allmänläkare som innehar specifika kunskaper om utvecklingsstörning

LS 0906-0522

att i denne läkares uppdrag ska ingå regelbundna hälsokontroller i enlighet med internationella rekommendationer, översyn av läkemedel samt att vid behov konsultera annan specialistkompetens.

Stockholm den 4 juni 2009

Tove Sander

Ingela Nylund Watz

Dag Larsson

Lars Dahlberg

Anna Kettner

Handläggare:
Inger Rising LSF

Landstingsstyrelsen

Yttrande över motion 2009:18 av Tove Sander m.fl. (S) angående personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård

Ärendet

Landstingsstyrelsen har begärt att landstingsstyrelsens förvaltning ska yttra sig över motionen.

Tjänsteutlåtandet är berett av Produktionssamordning, landstingsstyrelsens förvaltning. Underlag i ärendet har inhämtats från yttranden över motionen från Hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala vårdprogram och samtal med företrädare för professionen, spesak och vårdsak.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens synpunkter

Motionärerna föreslår i motionen att hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag

att kartlägga hur behovet av habilitering ser ut för barn och vuxna med utvecklingsstörning och om det finns några mörkertal.

att säkerställa att varje person med utvecklingsstörning har tillgång till en allmänläkare som innehar specifika kunskaper om utvecklingsstörning

att i läkares uppdrag ska ingå regelbundna hälsokontroller i enlighet med internationella rekommendationer, översyn av läkemedel samt vid behov att konsultera annan specialistkompetens.

I enlighet med motionären uppfattar landstingsstyrelsens förvaltning att det är angeläget att personer med utvecklingsstörning, som har omfattande hälso- och sjukvårdsbehov, ska tillförsäkras en god och säker vård och att vården ska organiseras så att detta tillgodoses.

Landstingstyrelsen förvaltning instämmer i hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings yttrande och vill dessutom lyfta fram följande:

- För barn med kronisk sjukdom, såsom barn med utvecklingsstörning, finns det möjlighet att få behov av hälso- och sjukvård som inte omfattar deras grundsjukdom, tillgodosedda i stor utsträckning av barnläkarmottagning i öppenvård. Inte minst därför att det där finns rätt kompetens avseende omvårdnad och bemötande av barn med kroniska sjukdomar vilket är centralt för dessa barn.
- Förutom de riktlinjer som finns i det kommande regionala vårdprogrammet för barn och vuxna med ADHD, finns riktlinjer i det regionala vårdprogrammet för barn med cerebral pares, som är tillämpliga för hur omhändertagandet bör ske. I nämnda vårdprogram lyfts det fram hur vårdövertagandet bör ske när barn med utvecklingsstörning överförs över till primärvård och vuxenvård.
- Att det som uttrycks i fokusrapport "Vuxna personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård" bör utgöra underlag för utveckling av samverkan över vårdgränser och vårdnivåer.
- När regionala vårdprogram tas fram inkluderas det att de ska få en praktisk tillämpning i www.viss.nu (vårdinformation storstockholm). Ett förtydligande till vårdverksamheter i primärvård om att denna kunskap finns tillgängligt kommer att underlätta att vården utförs och organiseras så att de patientgrupper som motionären avser får ett adekvat omhändertagande.

Mona Boström
Landstingsdirektör

Peter Rönnerfalk
Direktör Produktionssamordning

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2010-02-22

HSN 0910-1371

Handläggare:
Birgitta Hjelte

Yttrande över motion av Tove Sander (S) m.fl. angående personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård

Ärendet

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motionen.

Ärendet har beretts i programberedningen för kroniskt sjuka och de stora folksjukdomarna.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens synpunkter

Motionärerna föreslår i motionen att Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag

att kartlägga hur behov och eventuella mörkertal av habilitering ser ut bland barn och vuxna med utvecklingsstörning

att säkerställa att varje person med utvecklingsstörning har tillgång till en allmänläkare som innehar specifika kunskaper om utvecklingsstörning

att i dennes läkares uppdrag ska ingå regelbundna hälsokontroller i enlighet med internationella rekommendationer, översyn av läkemedel samt vid behov konsultera annan specialistkompetens.

Motionären anför att det i Stockholms län sannolikt finns ett mörkertal av personer med utvecklingsstörning som inte har kontakt med habiliteringen och att vårdval Stockholm inte gynnar den här gruppen av patienter. I motionen framhålls också att personer med utvecklingsstörning har särskilda medicinska behov. Motionären hänvisar till en nyligen framtagen fokusrapport "Vuxna personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård" från Stockholms läns landstings medicinska programarbete.

I fokusrapporten "Vuxna personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård" beskrivs gruppens behov av vård och hur den tillgodoses idag samt förslag till förbättringar. Rapporten ska ses som utgångspunkt för utvecklingsarbete och som ett diskussionsunderlag. Inom kort kommer ett vårdprogram för barn, ungdomar och vuxna med ADHD, utvecklingsstörning och autismspektrumstörning. Vårdprogrammet innehåller riktlinjer för vård och behandling av personer med de olika diagnoserna.

I budget 2010 finns ett uppdrag att kartlägga antalet personer i Stockholms län som har en medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning och deras behov av habilitering. I uppdraget ingår att belysa ett eventuellt mörkertal. För närvarande pågår en kartläggning av hur läkarmedverkan i habiliteringen är utformad i syfte att säkerställa läkarstödet i habiliteringsprocessen.

I husläkarverksamhetens uppdrag ingår att erbjuda alla länsinvånare möjlighet att lista sig hos en namngiven läkare inom den allmänmedicinska specialiteten. Denna rätt gäller samtliga invånare oberoende om funktionsnedsättning föreligger.

Specialister i allmänmedicin vid husläkarmottagningarna kan konsultera läkare med annan specialistkompetens när sådan behövs.

I uppdraget för husläkarverksamhet ingår att regelbundet genomföra översyn av patienters läkemedelsbehandling. Förtydligande skrivning gällande detta krav finns för patienter över 65 år och i kommande regelboksrevidering avser förvaltningen att pröva möjligheten att dessa krav även kan gälla andra målgrupper som t ex personer med utvecklingsstörning.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2010-02-22

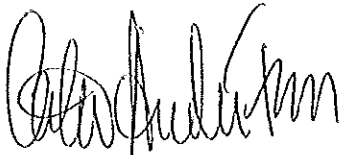
HSN 0910-1371

Specialisterna i allmänmedicin vid husläkarmottagningarna möter patienter i alla åldrar med hela spektrat av olika ohälsotillstånd. Dessa läkare har tillgång till kompetensstöd via VISS* (Vård I Samverkan I Stockholms län dvs en informationsbank innehållande bl a medicinsk information). I VISS finns information angående primärvårdens insatser till personer med utvecklingsstörning. Informationen ger stöd till läkarna när de möter patienter med utvecklingsstörning.

Förvaltningen har under den löpande uppföljningen av husläkarverksamheten konstaterat att det finns variationer i husläkarmottagningarnas tillämpning av VISS. Förvaltningen avser därför att i kommande regelboksrevidering förtydliga skrivningarna angående kraven på tillämpningen av VISS.

Centrum för Allmänmedicin (CeFAM) erbjuder primärvården i länet kompetensutveckling inom olika områden. Förvaltningen avser att under året initiera en dialog med CeFAM angående behovet av ökad kunskap om de särskilda behov personer med utvecklingsstörning har.

Motionärens frågor om regelbundna hälsokontroller i enlighet med internationella rekommendationer för personer med utvecklingsstörning kommer att undersökas vidare och diskuteras vid översyn av regelbok för husläkarverksamhet 2011.

Catarina Andersson Forsman

Olle Olafsson

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN 2010-03-23
Miljöpartiet de gröna

HSN 0910-1371

Ärende 13

Yttrande över motion av Tove Sander (S) m.fl. angående personer med utvecklingsstörning och deras behov av hälso- och sjukvård

Om jag hade haft yrkanderätt skulle jag ha föreslagit hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att bifalla motionen

Motionen visar på de behov av hälso- och sjukvård som finns för personer med utvecklingsstörning. Behoven finns även dokumenterade i en fokusrapport. Det är uppenbart att den som har en utvecklingsstörning är i behov av att träffa en läkare inom primärvården som har speciella kunskaper kring funktionsnedsättningen.

Det är oftast nödvändigt att ha särskild erfarenhet för att kunna kommunicera med en person med utvecklingsstörning, för att rätt kunna bedöma patientens behov av hälso- och sjukvårdsinsatser och ge behandlingsinsatserna på ett anpassat sätt etc.

Att, som det görs i motionssvaret, enbart hänvisa till att det "inom husläkarverksamhetens uppdrag ingår att erbjuda alla länsinvånare möjlighet att lista sig", vittnar om att man blundar för verkligheten.